

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 6.

ЦАРИГРАДЪ, ДЕКЕМВРІЙ 1870.

БРОЙ 42.

УМСТВЕННО-ТО СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРИ-ТЪ
СЕЛЯНИ.

Въ начало-то на тѣзи години която слѣдъ нѣколко дни ще ся свърши, изложихмы въ *Зорницѣ*-тъ нѣкои размышления върху общо-то умствено и религиозно състояние на Българскый народъ, и прѣдложихмы една программа за изработване прѣзъ години-тъ. Дадохмы единъ *задаткъ* за всички онѣзи родолюбиви Българи които иматъ желаніе да полагатъ трудове за общій-тъ напредѣкъ на мѣл-тъ си майкѣ *Българіѣ*. Молихъ читатели-тъ си да четатъ още единъ пѣтъ онѣзи статіи; защото имамы да говоримъ още нѣщо върху сѣщій прѣдметъ. Не че мислимъ че само ний имамы право да прѣдлагамы планове за общо-то просвѣщеніе. Това никакъ не е было мѣсль-та ни; но само като онѣзи спрѣтъ вдовицѣ искамы да вложимъ въ общ-тъ съкровищницѣ на Българскѣ-тъ книжевность *два-тъ си аспри*, съ убѣжденіе че всякой беспристрастенъ Българинъ ще припознае чистосърдечіе-то съ което ся даватъ.

Не сме строги да выкамы за *свой-тъ си планъ* и само за *свой-тъ си идеи*; основа което искамы да видимъ е *дѣйствиѣ-то*. Съ тойзи планъ ли было или съ другъ нѣкой планъ было, малко вѣди; стига нѣкакъвъ си планъ или нѣкакво систематическо учрѣденіе да ся тури въ дѣйствиѣ. Очевидно е че най-големо-то прѣпятствіе на народный-тъ успѣхъ е невѣжество-то на общій-тъ народъ. Гледамы Българскый-тъ народъ, който брѣи, кажи, близо до шестъ милиона души, но като излѣземъ отъ твър-

дѣ ограниченный-тъ кръгъ на търговцы-тъ и на художници-тъ въ градове-тъ и гледамы *селяны-тъ* които съставятъ по голѣмъ-тъ часть отъ народа, колко малцина сѣ които знаѣтъ да четѣтъ! Ето *задаткъ-тъ* прѣдъ всякого родолюбца. Тази тъмнота какъ да ся просвѣти? Тѣзи слѣпцы какъ да прогледатъ? Тѣзи трудолюбиви, гостелюбиви и простодушни по заспали и неразвити селяни Българи какъ да ся събудятъ, да ся развѣятъ и да ся прѣработятъ за да станѣтъ умни и усърдни съграждани и сътрудници въ народны-тъ дѣла? Тази ни рока пропасть що има между селяни-тъ и гражданы-тъ споредъ коѣто ся гледатъ като разнородны, какъ да ся отмахне за да ся съединятъ и да станѣтъ единъ народъ? Тѣзи овчари, орачи, жетвари, и тѣзи дръвари които дохождатъ въ градове-тъ и ни продаватъ полезны-тъ произведенія на трудъ-тъ си, защо да не знаѣтъ тѣ да четѣтъ? Защо да зависѣтъ тѣ за всички-тъ си свѣдѣнія отъ прикаски-тъ които слушатъ въ пазарь-тъ или по пѣтъ-тъ или може бы въ кърчмы-тъ?

Първа-та стѣпка въ морално-то и умствено-то възвышаваніе и улучшаваніе на народъ-тъ е за тѣзи селяни да ся научатъ да четѣтъ. Въ пълно убѣжденіе за важность-тъ на това прѣдпріятіе, написанмы вышеречены-тъ статіи, въ начало-то на години-тъ, и сега считамы за дѣлность да попытамы читатели-тъ си, "Свършихте ли *задаткъ-тъ* си; спрѣхъ, понаучихте ли поне одного Българина да чете прѣзъ тѣзъ години?" Заплатихте ли *данѣкъ-тъ* що иска отъ

васъ България? Платили сте както е праведно, дялѣтъ на Царя, разумѣва се, защото нѣмаше що да правите; дадохте Кесареви-тъ Кесарю; но Божіи-тъ кону дадохте?

Въ теченіе-то на тѣзи години, всякой Българинъ, койго знае свободно да чете, ако бѣше научилъ още одного да чете отъ онѣзи които незнаѣтъ тогава число-то на дѣйствителный-тъ Българскій народъ щѣше да бѣде двойно отъ колкото е днесъ. Радваме се да знаемъ че дѣйствително станъ успѣхъ въ това важно дѣло. Ако не сѣ изпълнили всички тѣзи длѣжности, надѣмъ се отъ стотѣхъ десетина да има които сѣ усѣщали важность-тъ на това дѣло и сѣ ся трудили или съ личны-тъ си трудове или съ пары-тъ си да съдѣйствувать въ распространяваніе-то на полезно ученіе между селяны-тъ. Въ свидѣтельство на това можемъ да забѣлѣжимъ тука че сѣмъ приѣмали отъ нѣколцина вліятелны-родолюбцы Българи писма които изразявать пълно-ти сѣчувствіе съ Зорницѣ-тъ въ съдѣйствуваніе-то ѣ въ това прѣдпріятіе. Познаваме че тѣзи лица не обичать хвалбы и не сѣ таквызи които искать да видать имена-та си въ вѣстницы-тъ, но сѣ побудены отъ по высѣки и по благородны нахѣренія; инакъ щѣхмы да обогрѣдвамы имена-та на нѣколцина които сѣ подарили кои петь тѣла, кои десеть тѣла, кои и двадесеть тѣла отъ тѣзи години-тъ. Зорницѣ за раздаваніе по села-та въ Българіѣ. Ако сѣмъ сполучили сѣ съвѣты-тъ си да вдѣхнемъ въ нѣкои сѣрдца таквъзъ желаніе за ученіе-то на земеделѣцескый-тъ класъ на народа, благодаримъ Бога, че ни е позволилъ да имамы участіе въ таквъзъ едно движеніе, което несумѣнно е първа стѣпка къмъ облагородваніе-то, и къмъ вещественно-то, умственн-то и душевно-то напредваніе на народа.

Едно врѣме пріето-то мнѣніе въ духовенство-то бѣше че "*Незнаніе-то е мѣрка на благочестіе-то.*" Благочестивы-тъ сѣ бояхъ отъ наукѣ-тъ, да не бы чрѣзъ изучаваніе-то на науки-тъ да сѣ изневѣрятъ. Мисляхъ че колкото по невѣжи сѣ были толкови по набожны и благочестивы. Но слава Богу, онзи вѣкъ, вѣкъ-тъ на познаніе-то и на суевѣріе-то прѣминъ, и сега истинна религія, ис-

кренно, духовно благочестіе, върви хванили сѣ за рѣкъ съ наукѣ-тъ наедно, и онѣзи които по добръ познавать религіѣ-тъ сѣ по усѣрдны и дѣятелны спомогатели на всякъ полезнѣ наукѣ; защото сѣмъ увѣрени че истинна-та наука води къмъ истинно-то благочестіе.

Едно врѣме и владѣтели-тъ мисляхъ че колкото по незнаѣтъ народы-тъ, толкозъ по мирны и по добры подданицы сѣ; но и това врѣме прѣминъ, и владѣтели-тъ и народоначалицы-тъ сѣ убѣдихъ за политическѣ-тъ ползѣ отъ ученіе-то, и че единъ милионъ народъ учени по добри сѣмъ отъ десеть милиона неучени.

Едно врѣме народообразователи-тъ работяхъ само съ горни-тъ классове, и бѣхъ задовольни да видать отъ тѣхъ нѣколцина учены мажѣ да излѣзътъ, а прѣзирахъ долины-тъ классове и ги оставяхъ въ невѣжество, суевѣріе и тьмотѣ. А сега виѣсто да захващать отъ *стрѣхъ-тъ* да грабятъ къщѣ-тъ, захващать отъ основаніе-то. Слѣзъвать долу въ по долины-тъ классове и полагають тамъ основаніе върхъ което да сѣ зиде зданіе великолѣпно и трайно.

Когато сѣмъ вдѣхне изобщо въ сѣрдцѣта на просты-тъ селяны Българи таквъзъ едно желаніе къмъ наукѣ, щото да видимъ не само дѣца-та, но и мажѣ-тъ и жени-тъ, ако и да сѣмъ и четиридесеть годишны, да сѣмъ учать — тогава ще изгрѣе свѣтло-то слѣнце на Българско-то благочастіе. Когато Българскы-тъ вѣстницы вмѣсто да вьмать по хыляды или двѣ хыляды спомоществователи ще вьмать петдесеть или сто хыляды, когато въ колибы-тъ на земеделѣцы-тъ ще видимъ Библиѣ-тъ, учебны книги и періодическы списанія, а селяны-тъ ще го считать като срамотно и извъпрѣдно нѣщо за четиридесеть годишенъ человекъ (мажъ или жена) да не знае да чете, тогава може всякъ-тъ народъ Българскый достойно да сѣмъ нарече въ пълный-тъ смыслъ на рѣчь-тъ *учени народъ*, и несумѣнно ще бѣде и благополученъ и благочестивъ народъ.

Читателю! ако съвѣсть-та ти та обличава че тѣзи години 1870 не сторихте длѣжность-тъ си въ това нѣщо, гледай съ Божіѣ помощъ, въ 1871 да не прѣзирашь благоврѣміе-то което Богъ ти дава.

СЛОВО

ОТЪ ЕДИНЪ СЛѢПОГОДЕНЪ ЧЕЛОВѢКЪ.

Въ всякой вѣкъ на церквѣ-тѣ имало е проповѣдници които, ако и да не сѣ имали нѣкои высоки науки и да не сѣ ходили на училища за да сѣ учатъ отъ книги, чрѣзъ дарбѣ-тѣ на Божій-тъ Духъ сѣ могли отъ богатѣ-тѣ си опытностъ въ вѣрѣ-тѣ да проповѣдувать съ голѣмѣ силѣ Евангеліе-то Христово. Силата на таквыи проповѣдници състои въ това че *отъ опытъ* говорятъ, и че свидѣлствовать за онова което дѣйствително е станѣло въ тѣхъ, и така онова което сѣ сами опитали и го знаятъ че не е нѣкоя хитроизмыслена басня, защото отъ книги не сѣ го учили, това проповѣдувать и прѣпорѣчвать на други-тѣ да го пріемѣтъ.

За такъвъ единъ проповѣдь отъ такъви единъ проповѣдникъ можемъ да прѣдставимъ прѣдъ умъ-тъ си слѣдующе-то слово.

“Азъ слѣпъ сѣ родихъ, и то въ градъ-тъ Іерихонъ. Баща ми сѣ выкаше Тимей, и той прѣдъ мене бѣ слѣпъ. Любезни мой пріятелі, и вы, отъ какъ сте сѣ родили на свѣтъ-тъ, сте были сердечно и душевно слѣпи, и баща-тъ ваши бѣхъ природно ослѣпѣли въ грѣхъ-тъ отъ дна-тъ на Адама до сега.

Единъ день съдѣлѣтъ бѣхъ край пѣтъ-тъ та просяхъ, и чухъ тропаніе-то на единъ навалищъ человекъ че минувахъ и като чухъ гласове-тъ имъ, попытахъ, кои сѣ тѣзи които минувать, и казахъ ми че Іисусъ Назоренинъ-тъ минува. Чувалъ бѣхъ много чудны нѣща да сѣ приказвать за него, и рѣкохъ въ себе си, *ето сега за мене благозвѣстіе*. Издадохъ единъ высокъ выкъ, “Іисусе Сыне Давидовъ, смили сѣ за мене!” Нѣкои си рекохъ, “Защо выка онзи старъ просякъ? Кажѣ-те му да млкне.” Така ще стане и на васъ, пріятелі мои; щомъ захванете да мыслите и да сѣ грижете за душеспасеніе-то, и безвѣрни-тъ ваши познаници, и грѣховны-тъ ви навикновенія всички ще изывать, и ще сѣ мѣчатъ да вы запрѣтятъ да сѣ не молитѣ.

Но азъ не прѣставахъ, и не слушахъ запрѣщанія-та имъ. Выкахъ още по силно и повтаряхъ също-то сѣ сердечно прошеніе; “Іисусе, Сыне Давидовъ, смили сѣ за мене! Така и вы, когато иска-

те нѣщо отъ Бога казвайте му що искате. Не ви трѣбува нѣкоя искусно съчинена молитва, но каквото искате просѣте. Азъ ослѣдахъ че ми трѣбуваше помощъ, на това врѣме, сумнително бѣше да ли ще ми сѣ случи пакъ такъвъ благозвѣстіе; и така постоянствувахъ да выкамъ, “Іисусе, Сыне Давидовъ, смили сѣ за мене.”

Человѣци-тѣ сѣ спрѣхъ на пѣтъ-тъ, станѣ безмѣлвіе, и чухъ единъ прѣсладкъ гласъ че казуваше, *Кажѣте ми да дойде при мене.* Тази бѣше първата сладка рѣчь която отъ много врѣме бѣхъ чулъ и тя даде на душѣ-тъ ми голѣмо утѣшеніе. Пристъпихъ до мене нѣколко человекъ и ми рекохъ: Стани старче, защото той тя выка.”

Нѣмахъ очи по имамъ здрави крака и рѣшнихъ да ги употребѣмъ. Така е и съ васъ, о грѣшніи человекъ, ако и да сте слѣпи, имате отъ Бога даденѣ силѣ за да идѣте при Іисуса и тѣзи силѣ трѣба да турите въ дѣйствіе и да ѣ употребѣте. Всичко което мыслихъ азъ тогава бѣше да послушамъ Іисуса и да направѣмъ което ми заповѣдуваше. Станѣхъ и въ бѣрзинѣ-тѣ си и въ радостѣ-тъ си за да отидѣ при него, хвърлихъ сѣдранѣ-тъ си верхѣ дрехѣ. Така и вы по добръ да отхвърните отъ себе си покрывало-то на самоизвѣнностъ-тъ и на самооправданіе-то, като отидете при Христа; защото това покрывало е само нечисти парцали. Той иска васъ а не *грѣхове-тъ* ви.

Скобѣхъ та сѣ затекохъ тамъ отъ каждѣто идѣше гласъ-тъ който ми выкаше. Но можахъ да го видѣмъ по нѣщо сѣ вѣтрѣ въ мене ми обаждаше че той-зи трѣба да е който ми выка. Той ми каза съ единъ благъ и сладкъ гласъ. “Какво искашь да ти сторѣмъ азъ?” Азъ само едно нѣщо искахъ и го казахъ съ смиренодушіе както прилича на просякъ: “*Господи, дай ми зрѣніе-то ми,*” казахъ му.

Той не ми даде *меллемъ*, както ми даде единъ-тъ единъ Фарисей съсѣдъ, че ушь щѣло да ми помогне на очи-тъ, като ги направѣ още по лоши. Той ми говорише също като на свой б а ѣ, и ми каза; “*Проглѣдай, твоѣ-та вѣрѣ тѣ исцѣли.*”

Усѣтихъ нѣщо като че ми бодѣхъ въ

клепачи-тъ, и въ едно мѣгнуденіе онази тѣнота ся отмахна, и азъ прогледахъ! Погледахъ на горѣ и видѣхъ свѣтло-то слѣнце на небе-то, и видѣхъ онова финиково дърво на което толкози пѣти бѣхъ чувалъ шумѣніе-то на листове-тъ когато е вѣелъ вѣтрѣ-тъ; видѣхъ тамъ близу и отеческій-тъ си градъ Іерихонъ. Но най-красный-тъ и най-прѣвсходный-тъ прѣдметъ отъ всичко що гледахъ бѣше само добрый-тъ и благый-тъ Іисусъ който ся бѣше смилилъ за мене. Менѣ ми ся виждаше той като Богъ: Вѣрвамъ наистинѣ че бѣше самъ Богъ въ чело-вѣческій образъ. Колѣнничехъ прѣдъ него, и похванехъ поли-тъ на дрехѣ-тъ му и ги цѣлувахъ, и ронѣхъ слъзы отъ радость.

Отъ съсѣды-тъ ми нѣкои ми ся при-смивахъ; и онзи Фарисей който ми да-де едно врѣме *мехлемъ-тъ* пристѣпи та ми рече: "измамникъ е." Но азъ знаехъ по добръ. Азъ знаехъ че по напѣдѣ бѣхъ слѣпъ, а сега виждамъ. Дойде ми на умъ и за другъ единъ слѣпецъ тамъ на сѣщій-тъ пѣть който като мене бѣше отъ много години страдалъ, и трѣгналъ да го напѣрижъ. Приказахъ му какъ получихъ исцѣленіе и го приведохъ при Іисуса, и той придобъ зрѣніе-то си, защото повѣрува въ Іисуса. И двама-та ний толкозь ся привличахмы къмъ него щото поискахмы да ходимъ съ него на-едно, и така станѣхмы неговы послѣдо-ватели и отъ онова врѣме не сме ся от-дѣлили отъ благодѣтеля си.

Сега вы, братіе мои грѣшници, ако искате да бѣдете спасени трѣбува вы да сторите за души-тъ си сѣщо което сторихъ азъ за очи-тъ си. Познахъ че самъ си не можехъ да отворѣмъ очи-тъ си, и вы познахте вече че сами не можете да промѣните лукави-тъ свои сѣр-ца. Когато дойде Сынъ Божій близу при мене уловихъ благоврѣміе-то. То бѣше благоприятно-то врѣме, и день-тъ на спа-сеніе-то, и рѣкохъ въ себе си, *или се-га или никога*. Христосъ повыква и васъ сега, и като выка той, знаете че врата-та сѣ отворени, и като прѣстане онзи гласъ, врата-та ще ся затворятъ. Азъ повѣрувахъ въ Іисуса, когато мя повы-ка и отидохъ при него както ми заповѣ-да. Турихъ себе си въ неговы-тъ рѣцѣ безусловно. Оставихъ всичко на него,

да направи той както ще, и той ми да-де да прогледамъ! Все що сторихъ азъ това бѣше че дойдохъ при него, а за другото той го направи. Вѣра-та ми ми доведе до него, като гласъ-тъ на лю-бовь-тъ му звѣнеше въ уши-тъ ми като звѣнецъ. Като дойдохъ до него спрѣхъ ся и оставихъ на Господа Іисуса да дѣйствува. Какъ дѣйствувахе не можъ азъ да ви расправѣмъ; азъ само това знамъ че слѣпъ бѣхъ а сега виждамъ! Познавамъ въ кого повѣрувахъ, и го по-слѣдвамъ въ неговѣ-тъ пѣть. Като сти-гнахъ въ рай Божій, тамъ ще го видѣмъ въ славу-тъ му и ще го познаемъ както и азъ съмъ позналъ. Агнецъ-тъ Божій е видѣнна-та на онова мѣсто и тамъ слѣ-пци нѣма!"

Таквази можемъ да прѣдставимъ че е была проповѣдь-та на старый-тъ Вар-тимаеа когото Іосподъ Іисусъ исцѣли. Му-дрость-та ѣ е по дълбока отъ всякъ фи-лософѣжъ, защото слѣзва до дѣно-то на челоуѣческѣ-тъ виновность и челоуѣче-скѣ-тъ нужды. По мудра е отъ филосо-фы-тъ защото обявява какъ да ся спа-семъ. Пълнота-та на евангелско-то уче-ніе ся съдържава въ това слово. Растле-но-то състояніе на челоуѣка което безъ помощъ отъ Бога не ся очистува. Тога-ва исповѣдваніе-то на грѣхъ-тъ, и про-сеніе-то за помощъ: свѣтъ-тъ противо-стои и иска да запрѣщава моленіе-то, но събудена-та душа постоянноува да ся моли. Іисусъ призовава — Грѣшникъ-тъ отхвърля дрехѣ-тъ на самооправда-ніе-то и самонадѣяніе-то. Той става и отива при Іисуса защото има силъ да ходи, и Іисусъ му заповѣда и той е послушливъ. Тогава Іисусъ Христосъ му прощава, и го приима и дава му ново сѣрдце. До тази спѣлкъ въ покоряваніе-то си на Христа грѣшникъ-тъ е дѣте-ленъ, но въ дѣло-то на новорожденіе-то, сирѣчь въ подновленіе-то на сѣрдце-то, всичко става отъ Божіѣхъ силъ како ста-пѣ на тогози слѣнца. Вѣра привождѣ при Христа. А Христосъ прави дѣйстви-е-то на спасеніе-то въ сѣрдце-то. Лю-бовь-та принуждава обрацѣнѣ-тъ душѣ да *послѣдува Христа* въ пѣть-тъ му, и това е практическо Христіанство въ жи-вотъ-тъ. Прѣпорѣчвамы опытность-тъ на слѣпородный-тъ всякому, който искрен-но желае да бѣде спасенъ.

Читателю! иди и ты, та прави сящо-то. И какво-то правишь скоро го направи, защото врѣме-то е кратко.

БРАНЕ НА ЦВѢТА.

Едно малко момиче на име Евгения разболѣло си и лежало въ най добры-тъ пролѣтны дни; като ся привадигнало и начинало да придобива силы-тъ си дошло му на умъ-тъ за цвѣта-та, и попитало, да ли и тѣхъ годинаж сѣ хубавы като ланскы-тъ. Евгения обичала много цвѣтата, но здравіето ѝ не ѝ допускало още да излѣзе вънъ за да си набере.

Тогазъ първородный-тъ ѝ братъ Петръ зѣлъ едно сепетче и рекъ на майкѣ си: "Ще идѣ да ѝ наберѣмъ отъ по-хубави-тъ цвѣта на поле-то: Кожко ще ся зарадва кога ся върнѣмъ.."

Огнелъ на поле-то първый пѣтъ тогазъ на онѣхъ пролѣтъ, защото отъ-като ся разболѣла сестра му, не былъ ся отдѣлилъ отъ ней. Пролѣтъ-та му ся видѣла по красна отъ ланскѣ-тъ, и мыслилъ че всичко що е около него смѣе ся, когато си докарвалъ на умъ-тъ че сестра му ся избави отъ бѣдѣ-тъ. Петръ тичалъ тукъ тамъ и възлизалъ и слизалъ на единъ высочѣтъ хълмъ тамъ близу: славѣ-тъ пѣли, пчели-тъ брѣмчали, переруди-тъ хвъркали около него, и по земѣ цвѣтали прѣкрасны цвѣта.

Слѣдъ малко сепетъ-тъ ся напълнилъ; а върхъ него турналъ единъ хубавъ вѣнецъ, който испелъ съ червени цвѣта. Като свършилъ, сѣдѣлъ подъ сѣнкѣ-тъ на единъ джбъ, и засмѣялъ гледалъ работѣ-тъ си, и полето което свѣтѣше отъ първы-тъ лучы на пролѣтъ-тъ, и съ веселіе на душѣ-тъ си слушалъ пѣніе-то на славѣ-тъ; и понеже былъ утруденъ заспалъ.

А като спялъ спокойно, врѣме-то ся промѣнило и буря избухнула отъ облацы-тъ, свѣткавицы раздирали облацы-тъ и молнии-тъ грѣмѣли и ектѣли. Тутакси и вѣтръ-тъ началъ да вѣе и дърва-та да хвучатъ; дѣте-то ся събудило и скочило, и видѣло небе-то потъмнѣло и безъ да го грѣе никаква слънечна зара. А щомъ отворило очитъ си, заеднажъ чуло страшный-тъ пукотъ на трескавицѣ-тъ, и бѣдно-то дѣте останѣло като поразено съсъ силенъ ударъ прѣдъ това не-прѣдвидимо разрушеніе на природѣ-тъ.

Жално! Съ такъвъ начинъ много пѣти ся поколебаватъ и смущаватъ наслажденія-та които пріема чловѣкъ на земѣ-тъ, отъ нѣкое внезапно смущеніе.

Голѣми капкы отъ дѣждъ начали да прѣминува-тъ прѣзъ листа-та на джбъ-тъ; дѣте-то ся растреперало, грабнѣло сепетъ-тъ и побѣгнало. Трескавица свѣткѣла и грѣмѣла надъ глава-тъ му, и дѣждъ-тъ и буря-та наращавали, дѣждъ-тъ прѣминѣлъ прѣзъ дрехы-тъ на Петра, и вода-та текла като изъ чучуръ отъ глава-тъ и отъ рамена-та му, и едва могълъ да върви по пѣтъ-тъ си.

Боже мой, выкалъ, като ся толкозъ трудилъ за да възрадвамъ малко сестрѣ си, сега трѣбѣва всичко да ся загуби, и като ся отчаялъ хвърлилъ сепетъ-тъ празденъ, защото дѣждъ-тъ распръскалъ цвѣта-тъ му, и като плакалъ измокренъ, върналъ ся да си иде у дома.

Буря-та прѣминѣла слѣдъ малко врѣме, и небе-то ся очистило, птицы-тъ повторили пѣсни-тъ си и орачъ-тъ ся хванѣлъ за рало-то си. Въздухъ-тъ ся былъ очистилъ и расхладилъ, и сладка тишина владѣла по всичкѣ-тъ долины и по околны-тъ хълмове. Виждало ся че всичка-та природа ся бѣ родила пакъ. Селяни-тъ ся радвали и съ благопризнателность слѣдвали съ очитъ си отдачаваемы-тъ облацы, които были дошли прѣди малко да донесѣтъ благословеніе и благополучіе по нива-та нѣмъ.

Петръ ся засрамилъ заради дързость-тъ и гнѣвъ-тъ си, за туй съ мълчаніе ся върналъ да намѣри сепетъ-тъ си и да го напълни съ новы цвѣта. Сепетъ-тъ стоялъ още на надолность-тъ на хълмъ-тъ между хвастѣя-та които го увардили отъ устремленіе-то на вѣтръ-тъ. Дѣте-то го зѣло, но съ колкаво зачудваніе съгледало че слѣдъ дѣждъ-тъ процвѣтели още безчетны цвѣта. Хыляды пѣткы были ся развили върхъ които сѣяли като діаманти капкы-тъ отъ дѣждъ-тъ: Петръ тичалъ като пчела отъ едно цвѣте на друго, и слѣдъ малко напълнилъ си сепетъ-тъ.

Тогазъ и слѣнце-то ся скрѣло задъ гора-тъ, а дѣте-то пълно съ радостъ върнѣло ся у дома си, и гледало съ удивленіе хубость-тъ на цвѣта-та си, и росный-тъ и трендафилошарный-тъ си вѣнецъ.

Лучы-тъ на слънце-то което зализва-
ло осіявали засмѣяно-то му лице, което
станало по свѣтло и по умилително, като
видѣлъ радостыѣ и признателство-то на
любезныѣ-тъ си сестрѣ.

Не е ли истина, Петре, рекла майка
му, наслажденія-та които правимъ на
онѣзи които ны обычатъ, сѣ исты-тъ ко-
ито причиняватъ и намъ по голѣмъ ра-
достъ?

Така Петръ за двѣ причини станалъ
благополученъ: първо защото направилъ
сестрѣ си да е задоволна, и второ за-
щото станалъ достоинъ за похвалы-тъ
на майкѣ си.

на кой си възрастъ?

“Отче,” казалъ единъ Персійскый царь
на одного старца, който споредъ обы-
чай-тъ на Перси-ты като влѣзълъ при
него поклонилъ му ся до земли; “запо-
вѣдай сѣдни; зашто-то неможъ да при-
мамъ почести отъ челоуѣкъ пренѣленъ
съ години и имашъ побѣдежъ мѣвжъ отъ
слабѣжъ на старость-тъ.”

“И сега Отче” казалъ му царь-тъ,
като той веке сѣднѣжъ на предложено-
то нему мѣсто, “кажи ми на колко го-
дины си? колко слънечны завръщанія си
избранилъ?”

“Господарю,” отговорилъ старецъ-тъ,
“азъ съмъ само на четиры години.”

“Що думашъ?” сърдито продумалъ
царь-тъ; “не боишь ли ся да изгова-
ряшь лъжъ прѣдъ самага мене; или
искашь да ся шегувань при самы-тъ
врата на гробъ-тъ?”

“Не ти отговарямъ лъжливо Господа-
рю,” казалъ старецъ-тъ, “пито пакъ
сѣбѣжъ тѣй безумно да ся шегувань врьхъ
прѣдметъ имашъ толкозъ голѣмъ важность
Азъ съмъ прахосалъ осемьдесетъ дѣ-
ты години въ неразумны дѣянїя, въ грѣ-
шны сладости, и въ трупанїе на чудно
богатство, отъ когото нищо не можъ да
земъ съ себе си въ гробъ-тъ като оста-
вилъ тозъ свѣтъ. Само четиры години
сѣмъ приминалъ въ да правѣхъ добро на
“близный-тъ си.” Какъ прочее можъ
да кажѣхъ че съмъ живѣалъ въ тѣзъ го-
дины които съмъ тѣй грозно злоупотрѣ-
билъ? Не сѣ ли тѣ по лошы отъ нищо?
И не сѣ ли само онѣзи години достой-
ны да ся броятъ часть отъ животъ-тъ
ми които истинно съмъ употрѣбилъ за

да вършихъ дѣло-то за което съмъ ся ро-
дилъ тукъ на земѣ-тъ?”

Читателю, на кой си възрастъ ты?
Знай, че години-тъ употрѣбены въ зло-
дѣянїе и лѣность, въ самолюбивы и сла-
столюбивы дѣянїя, не сѣ часть отъ жи-
вотъ-тъ ти. Само толкозъ години си
живѣалъ въ които си слѣдвалъ исти-
на-тъ цѣль на животъ-тъ си, като си
дирилъ облагополучванїе-то на бли-
зкий-тъ си и благословенїе-то си на зе-
мѣжъ. Годины-тъ употрѣбены друго-я-
че сѣ невъзвратна пагуба.

БЛАГОРОДНО ОТМЪЩЕНИЕ ОТЪ КУЧЕ.

Единъ день сѣглѣдали челоуѣци-тъ,
че единъ младъ момъкъ като водилъ
съсь себе си едно куче, приближилъ
при рѣкѣ-тъ Сениж, която тече прѣзъ Па-
рисъ, съ намѣренїе да удави кучето ся;
като влѣзълъ татъ въ единъ ураницъ
(пїаде) стигналъ кѣмъ срѣдѣжъ на рѣ-
кѣжъ, дѣто хвърлилъ животно-то въ во-
дѣ-тъ. Злочестина-та тѣзи тварь за да
упази животъ-тъ си, махнула ся да ся
хване за ураницѣжъ и да ся избави;
но жестоко-сърдечный-тъ му господарь
го тласкалъ съ едно-то весло. А като
ся занимавалъ въ тѣзи жестоко работѣ
надилъ самъ си въ рѣкѣжъ, и заведнажъ
щѣлъ да ся удави ако вѣрный-тъ му дру-
гарь, когото прѣди малко искалъ да за-
трїе толкозъ немилосърдо, не бы му былъ
дошелъ на помощь. Защото тутакси го
хванало кучето за дрехѣжъ и го дър-
жало врьзъ водѣжъ додѣ ся завтекли
челоуѣцитѣ и го истеглили на сухо.

Колко е чудно и дивно да ны учатъ
безсловесныѣ животны да струваны до-
бро на тѣзи що ны струватъ зло.

ОТЧЕТЪ ЗА ГОДИНЫ-ТА

1870.

Читателю! Ето настанѣ свършѣжъ-тъ
на години-тъ 1870. Помнишь ли въ на-
чало-но на години-тъ каквы добры рѣ-
шенїя направи ты — рѣшенїя за по добръ
животъ, за по прилѣжно употрѣбванїе
на врѣме-то си и за по силны дѣйстви-
я за добро-то на челоуѣци-тъ — тѣзи рѣ-
шенїя на умъ-тъ ти ли сѣ днесъ? Но
какъ си ги исполнилъ? Посравни състо-

яніе-то си сега съсъ състояніе-то ти каквото бѣше въ Іануаріа, и дѣ стоишь? Не пытай сега колко пари си спечелилъ и колко си загубилъ тѣхъ години: за това не трѣба да ты пыта нѣкой; но пытай ти за душевнѣ-тъ ти печалбѣ. Какъ е, брате, съ тебе сега? Напрѣднуваш ли или не? Като Християнинъ задѣженъ си да напрѣднуваш. По силенъ ли си днесъ отъ колкото бѣше прѣди години време? Вѣра-та ти въ Господа Іисуса Христа по жива ли е? Усѣщаешь ли че добываешь ты отъ Него сила, и че отъ день на день пораснуваешь въ Неговѣ-тъ благодать, и възбуждаешь въ по вѣрнѣшнѣ опытность на Неговѣ-тъ любовь, щото ако и години-тъ да заминуватъ и гробъ-тъ да наближава по пѣтъ-тъ ти става по свѣтъ а не по тъмень, защото колкото повече вѣривши на тамъ толкозь повече ти свѣти въ очи-тъ небесно-то ти жилище при Бога Спаса Твоего?—Така ли е съ тебе, брате? Ако е тѣй, поздравявамъ ти отъ кождо цѣрквѣ и да си, и желякъ ти добръ пѣтъ.

Но ако не е тѣй, и не си напрѣднувалъ въ благодать-тъ Христовѣ. Ако не си трѣгналъ още въ пѣтъ-тъ на самоотрицаніе, на крѣстопосаніе, на добротвореніе и на смиренодушно ходеніе съ вѣра въ Іисуса Христа Сына Божія, то длѣжностъ-та ми е, не съ горчиви думы, но съ братолюбіе да ти напомявамъ. Недѣй, брате, отлага за друго време тѣзи важнѣ работѣ. Гледай дѣ стѣжнишь. Каквы прѣмѣждія окружаватъ пѣтъ-тъ ти! Помисли козница отъ пріятелѣ-тъ ти тѣхъ години съ прѣмѣждали на онзи свѣтъ. До години и твои-тъ може за тебѣ да жалѣхъ. До дѣ са не свърши година-та 1871 и трѣва-та може да позеленѣ на твой-тъ гробъ отъ горѣ, и душа-та ти да ся яви прѣдъ страшно-то и безлицепріятно-то садовище Божіе. Стрѣсни си отъ тойзи смъртоносный снъ въ кой-то си заспалъ, и хвани ся за *въцепъ животъ*!

Като четешъ тѣзи братски изрѣченія, отъ одного кой-то усѣща че е подѣ отговорность на Бога за това що пише въ Зорницѣхъ или другадѣ, недѣй хвърля долу листъ-тъ додѣ не отправишь къмъ Всевышняго Бога единъ искренъ и сѣрдечнъ молбѣ, да просишь отъ Не-

го чрѣзъ възлюбленнаго Му Сына Господа и Спаса нашего Іисуса Христа, прощеніе на грѣхове-тъ ти, и помощь чрѣзъ кождо да можешь въ идущѣ-тъ години 1871 да живѣешь за Бога.

Това ако направишь и ако прѣдадешъ на Него сѣрдце-то си, да ся управляваешь по неговѣ-тъ свѣтъ волѣхъ — тогава ще бѣдешъ по добръ гражданинъ, по ревностенъ за народъ-тъ си, по добръ съсѣдъ, по добръ баща, по добръ сынъ, по добръ съпругъ, и въ всички-тъ отношенія и обязанности на общественъ, гражданскый и семейный животъ, ще имашъ благословеніе-то Божіе.

Дано ны сподоби Богъ така да постоимъ щото да имамъ, ако сме живи, до години, по-добръ единъ отчетъ да показвамъ за дѣла-та си отъ колко-то имамъ сега, и нека ся стараемъ, въ всички-тъ си трудове, съ помощь отъ Него да не пишемъ нито говоримъ нищо отъ кое-то да ни стане срамъ или скѣрбъ когато ся явимъ прѣдъ сѣрдцевѣдца Бога!

ЛЮБОПЫТНЫ ПРИСМѢТВАНИЯ.

Единъ искусенъ писачъ може да прѣпише около тридесетъ думы въ единъ минутѣ. (Тази смѣтка станъ съ Англійскый языкъ дѣто думы-тъ сѣ обыкновенно малко по кратки отъ колкото сѣ въ Българскый-тъ языкъ.)

За да направи това, принуденъ е да прави, споредъ единъ сѣднѣ смѣткъ, около 16 движенія или обращанія на перо-то за всякъ думѣ. Ако пише той по петъ часа на день, става 144.000 движенія, и въ единъ годинѣ (или въ 365 работны дни) става 43.200.000. Пѣла мнозина писачи конто правятъ въ единъ мѣсець до 4.000.000 рѣски съ перо-то, и присмѣтано е че въ единъ годинѣ исписватъ толкозь, щото ако бы было продѣжнено все на единъ чѣртѣ, станъло бы 300 миль (или сто часа растояніе) въ длѣжнѣхъ.

— Едни желѣзны кола ако бы карали по 30 миль на часъ, бы стигали (ако бы имало пѣтъ) до лунѣ-тъ въ единадесетъ мѣсеца, и до слѣнце-то въ триста и петдесетъ и деѣ години. Свѣтлина-та отъ слѣнце-то до земѣ-тъ пристига въ осмѣ минуты.

СЪДЪРЖАНІЕ.

СЪДЪРЖАНИЕ.

Стран.

Стран.

Безвѣріе-то въ вѣрье на бѣдѣ.	30
Безумна Гордость.	44
Благо-роно отъиженіе отъ куче.	96
Благоразумный-тъ Кадія.	44
Благоутробна майка.	83
Боя Исповишь-тъ.	53

БОГОСЛОВСКИ ПОНЯТИЯ.

Паденіе-то чловѣческо.	58
Потрѣбность отъ едно откровеніе.	59
Христіанство вѣрно откровеніе.	65
Кой е истиненъ Христіанинъ.	66
Богъ на седянина.	43
Браніе на цѣпъ.	95
Водитель-тъ на дѣца-та.	23
Въззашеніе.	52
Вѣчностъ.	87
Вѣтрѣшна-та топлина на земя-тъ.	54
Голѣма скръбъ и голѣма радость.	45
Горделивъ ли си?	83
Гордость.	48
Гълъби лажноплатени.	43
Гутта Перка.	32
Діаманти-тъ въ Аерика.	84
Добра-та жена.	82

ДОМАШНИ РЕЦЕТЫ.

За да опитамъ пулъ-тъ на конь.	48
Опазване на позѣтъ.	39
Опитаніе на айца-та.	59
Пепель.	56
Прости цѣрво.	48
Противъ бѣхване.	45
Противъ лоши жиризи.	45
Противъ треска.	45
Противъ черни-тъ иривъ.	48
Шанкъ, или аба, да стане като мушамъ.	87
Домашно удопоплатеніе.	68
Азбюки усѣщия.	42
Душесенъ миръ.	45
Евтина Работа.	79
Една дума къмъ всякого Българина.	4
Ехилъ и Аристипъ.	44
Жетва-та.	49
Задѣтъ-тъ ни за нова-та година.	9
Задоволетіе.	88
За момчета-та.	44
Заради луксътъ.	14
Затѣшеніе.	40
Земледѣлскій животъ.	33
Или при иривка-тъ.	34
Иривка-та.	8

Какъ грѣба да останатъ грѣшникъ-тъ си.	84
Какъ се мованатъ добри-тъ момчета.	44
Качество-то на посѣано-то жито.	45
Книжа-та.	69
Книги.	40
Колко струва невѣжество-то.	22
Кондоръ-тъ.	63
Китайско идолопоклонство.	77
Лобезный Спасъ.	64
Любопитенъ прилѣръ.	86
Любопитенъ часоникъ.	23
Лѣдово-тъ въ Сѣверный океанъ.	5
Лѣшило.	56
Малкай-тъ Вашингтонъ.	29
Менъ обмѣа Исусъ.	80
Математически въпроси.	24 39
Младостъ-та.	24
Молитва къмъ Спасителя.	48
Молитви-тъ на дѣца-та.	20
Море пресушено.	8

Мудра-та иривка.	78
Мъчалитъ джепъ.	78
Мажественно дѣте.	67
На кой си възрастъ?	96
Непоющий-тъ идолъ.	87
Нравоучителна Нѣмска басня.	55
Обицайте врагове-тъ си.	44
Отвѣдопоница.	48
Орачество.	41
Отбѣгай отъ праздность.	15
Отчетъ за година-тъ 1870.	94
Пепель.	56
Петръ Великий.	46
Печать на Дарія Писна.	64
Писмоуспиженіе.	82
Плѣхъ-тъ.	62
Почитаніе къмъ тѣло-то.	47
Поправенъ часоникъ.	43
Прилѣжно-то коначеніе.	21
Принѣръ-тъ Давидовъ.	71
Птичка-та и Пеперуда-та.	47
Първо изданіе на бѣлъ чловѣкъ.	58
Патешествіе вътрѣ въ къщи. 3. 40. 47.	26
34. 42. 51. 62.	70
Разговоръ между бибай-тъ и грѣшникъ-тъ.	74
Разни свѣдѣнія.	24
Растителни шарове.	43
Распространяване-то на Евангеліе-то.	50
Резигія-та.	81
Родозобіе.	57
Самъ ли Исусъ ще носи кръсть?	72
Свято-то Писаніе.	83
Село на дърво.	56
Слово отъ стѣлороденъ чловѣкъ.	91
Слова за дѣца-та. 6. 41. 49.	27
56. 60. 70.	73
Сладки Картофи.	46
Спасеніе.	56
Скъбътъ къмъ момчета-та.	22
Стой твърдъ за Исуса.	46
Страдания-та Христови.	25
Сладки денъ.	88
Уазръ-тъ.	6
Умствено-то сѣстоаніе на Българи-тъ селяни.	89
Учи се Българскій Народо.	40
Уроци-тъ отъ свѣтлинки-тъ.	84
Христовъ раководителъ на дѣца-та.	43
Хмилческый Анедотъ.	71
Хитро записаніе.	47
Хубави уроци.	79
Храбро-то момче.	85
Ходатѣйство Христово.	32
Чистъ въздухъ.	40
Юнтеръ на Кытайци-тъ.	82

КАРТИЧКИ.

Лѣдово-тъ въ Сѣверный Океанъ.	5
Прилѣжно-то коначеніе.	21
Земледѣлскій животъ.	33
Орачество.	41
Жетва-та.	49
Кондоръ.	63
Книжа-та.	69
Китайско идолопоклонство.	77
Храбро-то момче.	85
Страдания-та Христови.	25
Боя Исповишь-тъ.	53
" " "	54

Въ печатницѣ-тъ на А. Минасіана
и Лисамъ-тъ.

Во печатницѣ-тъ на А. Минасіана
у Джамалъ-ханъ.